

~~DE VERTROUWELIJK~~

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Centraal adresseer en distributiepunt
Bezuidenhoutseweg 67 2594 AC 's-Gravenhage
Telefoon 070 - 3484824/3471166

Filenaam / Referentienummer : WEVI091 / P4567
Datum/tijd verwerking : 02/12/02 - 18.05

Dir	
Visie	
Ag no	
Dossier	IAEA / B09

cc. m. / Jaah.

GS M R T S PLVS PS DGPZ MRA AMAD AMADOS DPZ PLVDGPZ DGRC PLVDGRC DGES DGIS
TFICC BSG SPL DVL DES DVB TFOVSE OPCW DVF DAM DJZ

S: BLN BRN CAN GEO ISL LON MOS NDE NYV OTT PAR PEK TEL WAS DEFALL

@#/
~~XXXXXXXXXX~~

IMMEDIATE

Van PVVN

Aan DVB

C.c. DGPZ, DVF, DVB/NN, DVF/CI, Amb. Wenen,
PV OVSE, bep. ontw. distr.

Datum 2 december 2002

Betreft IAEA / Board of Governors / Irak

IAEA DG ElBarradei gaf 28 november jl. in de Board of Governors een verslag van de inspanningen van het Agentschap in Irak dat weinig opmerkelijks opleverde. ElBaradei noemde de besprekingen met de Irakese autoriteiten zakelijk en constructief. Het begin van de inspecties was in goede orde verlopen. Irak had tevens het voornemen bevestigd per 8 december de door de VR vereiste accurate, volledige en complete verklaring af te zullen leggen.

Verslag informeel Irak-overleg d.d. 22/01/03

Laatste ontwikkelingen werden doorgesproken. Belangrijkste daarvan zijn dat:

- Blix een actievere rol van Irak wil bij de uitvoering van de inspecties. Procedureel gezien werken de Iraki's mee (houden de deur open), maar een *cooperative spirit* ontbreekt.
- Er zijn 12+4 lege raketkoppen gevonden, alsmede documenten mbt verrijking van uranium.

Conclusies rapportages Blix en El-Baradei op 27 januari:

- De logistieke samenwerking met Irak (verlenen van toegang) is voldoende;
- Van inhoudelijke, pro-actieve samenwerking is onvoldoende sprake;
- Irak beweert dat het de VX voorraden heeft vernietigd, maar UNMOVIC beschikt over indicaties van het tegendeel;
- Er is documentatie op basis waarvan geconcludeerd kan worden dat Irak nog ongeveer 6500 chemische bommen kan hebben, die ongeveer 1000 ton aan chemisch materiaal zouden bevatten;
- De onlangs gevonden chemische raketkoppen zijn recent verplaatst, in een periode derhalve dat Irak de chemische raketkoppen niet meer had mogen hebben. Volgens Blix is dit mogelijk het 'topje van een ijsberg';
- De inspecteurs hebben op een andere locatie een laboratoriumhoeveelheid thiodiglycol gevonden, een voorloper voor het maken van mosterdgas;
- Irak heeft nog niet duidelijk gemaakt wat er is gebeurd met ongeveer 8500 liter anthrax die het zegt te hebben geproduceerd en vernietigd. Er zijn aanwijzingen dat Irak zelfs meer dan die hoeveelheid heeft geproduceerd en mogelijk nog bezit;
- Irak heeft een hoeveelheid van 650 kg 'bacteriological growth media' niet gedeclareerd. Hiermee zou eveneens 5000 liter anthrax kunnen worden gemaakt;
- Het is nog onduidelijk hoever Irak is gevorderd met de ontwikkeling van raketten met een reikwijdte van meer dan de toegestane 150 km. De Al Samoud 2 en de Al Fatah raket zijn getest tot een maximum van 183 resp. 161 km. Irak heeft recent nog 380 raketmotoren geïmporteerd voor de productie van de Al Samoud 2 raket;
- Er zijn aanwijzingen dat Irak een document onvolledig heeft ingediend en de nummering van de pagina's heeft veranderd om dit te verdoezelen
- In de privé woning van een Irakese wetenschapper werden drieduizend pagina's documentatie aangetroffen, veel met betrekking tot laserverrijking van uranium.
- Interviews met wetenschappers hebben tot nu toe alleen plaatsgevonden onder aanwezigheid van Irakese waarnemers;
- Blix en El-Baradei hebben Irak opgeroepen pro-actiever informatie te geven over 'vergeten' wapens en productiefaciliteiten, het opsporen van 'ontbrekende' documenten, het noemen van geschikte personen voor, en het toestaan van geloofwaardige interviews.
- Vermoedelijk zullen Blix en El-Baradei op 14 februari een volgende briefing geven.
- **In de State of the Union kondigde President Bush aan dat Secretary of State Powell op 5 februari informatie en inlichtingen zal verstrekken aan de VR.**

5/2/2003

N.U.T

~~STG CONFIDENTIEEL~~

5/2/2003

N-U-T

IRAK

(O) Tussenrapport UNMOVIC aan de VN

Op 27 januari jongstleden heeft het hoofd van UNMOVIC, Hans Blix, zijn rapport met betrekking tot Irakese massavernietigingswapens en overbrengingsmiddelen aan de VN-Veiligheidsraad (VNVR) toegelicht. Hier volgt een samenvatting.

Vanaf 1991, toen door middel van VN-resolutie 687 Irak werd opgelegd opgave te doen van de voorhanden zijnde massavernietigingswapens en langeafstandsraketten en deze opgave te laten controleren door

dvsi309

~~STIC CONFIDENTIEEL~~

Op een Goebel, het teletext, niet
Afschrift van codebare berichten
Over de inhoud van of een feitelijke
Dossiers, welke codebare berichten

dvs1309 / 5

INSCOM en het IARA heeft ook niet overzichtig geïdentificeerd de
raad in dit opzicht meest voorhanden. Dat geldt ook voor
dag. Het is niet duidelijk in plaats van een proces van
verhaal mogelijk te maken. Het is verstandig te stellen
dat de huidige informatie over de productie van
chemische wapens alleen de informatie over de productie van
chemische wapens betreft. Het is niet duidelijk of de
informatie over de productie van chemische wapens van
IARA wordt gebruikt om de productie van chemische wapens

te verbeteren. Het is niet duidelijk of de informatie over de
productie van chemische wapens van IARA wordt gebruikt om de
productie van chemische wapens te verbeteren.

van de informatie over de productie van chemische wapens van
IARA wordt gebruikt om de productie van chemische wapens te
verbeteren. Het is niet duidelijk of de informatie over de
productie van chemische wapens van IARA wordt gebruikt om de
productie van chemische wapens te verbeteren.

medewerking te verlenen. Het is niet duidelijk of de
informatie over de productie van chemische wapens van IARA
wordt gebruikt om de productie van chemische wapens te
verbeteren. Het is niet duidelijk of de informatie over de
productie van chemische wapens van IARA wordt gebruikt om de
productie van chemische wapens te verbeteren.

medewerking te verlenen. Het is niet duidelijk of de
informatie over de productie van chemische wapens van IARA
wordt gebruikt om de productie van chemische wapens te
verbeteren. Het is niet duidelijk of de informatie over de
productie van chemische wapens van IARA wordt gebruikt om de
productie van chemische wapens te verbeteren.

medewerking te verlenen. Het is niet duidelijk of de
informatie over de productie van chemische wapens van IARA
wordt gebruikt om de productie van chemische wapens te
verbeteren. Het is niet duidelijk of de informatie over de
productie van chemische wapens van IARA wordt gebruikt om de
productie van chemische wapens te verbeteren.

medewerking te verlenen. Het is niet duidelijk of de
informatie over de productie van chemische wapens van IARA
wordt gebruikt om de productie van chemische wapens te
verbeteren. Het is niet duidelijk of de informatie over de
productie van chemische wapens van IARA wordt gebruikt om de
productie van chemische wapens te verbeteren.

medewerking te verlenen. Het is niet duidelijk of de
informatie over de productie van chemische wapens van IARA
wordt gebruikt om de productie van chemische wapens te
verbeteren. Het is niet duidelijk of de informatie over de
productie van chemische wapens van IARA wordt gebruikt om de
productie van chemische wapens te verbeteren.

medewerking te verlenen. Het is niet duidelijk of de
informatie over de productie van chemische wapens van IARA
wordt gebruikt om de productie van chemische wapens te
verbeteren. Het is niet duidelijk of de informatie over de
productie van chemische wapens van IARA wordt gebruikt om de
productie van chemische wapens te verbeteren.

dvs1309 / 7

vergeten' te zijn. Daarnaast hebben de inspecteurs op een tweetal andere plaatsen vondsten gedaan die eveneens vragen oproepen. Irak heeft opgegeven 8500 liter anthrax te hebben geproduceerd en die in de zomer van 1991 te hebben vernietigd. Zowel ten aanzien van de geproduceerde hoeveelheid als ten aanzien van de eventuele vernietiging heeft Irak geen overtuigend bewijs kunnen leveren (het heeft zelfs eerder bekende documenten naderhand gewijzigd). UNMOVIC houdt nadrukkelijk de optie open dat in ieder geval een deel van de anthrax nog voorhanden is, dan wel in een later stadium nog is geproduceerd. Ten aanzien van de overbrengingsmiddelen blijven belangrijke vragen ten aanzien van het aantal SCUD's dat Irak nog heeft, bestaan. Irak kan geen overtuigend bewijs leveren van het verbruik dan wel de vernietiging van het SCUD bestand. Op de door Irak ontwikkelde Al Husseina met een bereik van 650 km, die wordt beschouwd als het meest bedriegende overbrengingsmiddel voor massavernietigingswapens, waarover Saddam Hussein zou kunnen beschikken, wordt in het rapport van Blix verder niet ingegaan. Ten aanzien van bestaande, door Irak niet verboden' genoemde, raketprogramma's heeft UNMOVIC vragen bij het bereik van zowel de Al Samoud 2 als de Al Fatah raketten (varianten SCUD's). Beide raketten hebben bij proefvluchten afstanden afgelegd (480 km respectievelijk 161 km), uitgaande boven het door de VN toegestane bereik van 150 km. Daarnaast wordt de diameter van de Al Samoud 2 van het toegestane maximum. Een grotere diameter betekent meer ruimte voor brandstof, waardoor de motor gedurende een langere tijd stuwung kan leveren en het bereik toeneemt. Tevens is de infrastructuur voor de productie van raketten hersteld en heeft men import van onderdelen en andere benodigdheden voor het raketprogramma vastgesteld. Verder heeft Blix in zijn rapport aandacht aan het personele aspect van de Iraakse wapenprogramma's. Enerzijds werden recent 2000 pagina's aan documenten gevonden bij een wetenschapper thuis (hetgeen voedsel gaf aan een reeds langer bestaand vermoeden dat documenten bij medewerkers thuis worden bewaard) en anderzijds blijken interviews met wetenschappers erg lastig te houden. Te interviewen personen blijken niet zonder de aanwezigheid van Iraakse officials te willen praten met de inspecteurs hetgeen een open gedachteswisseling nagenoeg uitsluit.

In zijn 'State of the Union' onderstreepte de Amerikaanse president de facto de vriendschaps van Blix. Saddam Hussein heeft tot op heden geen afdoende antwoord gegeven op vragen naar de status van de verblijfplaats van door Irak geproduceerde massavernietigingswapens. In een officiële, Iraakse reactie werd verwezen naar uitspraken van UNSCOM, het IAEA en zelfs van ex-president Clinton dat Iraakse programma's voor de productie van massavernietigingswapens waren beëindigd en dat Irak nagenoeg alle verplichtingen was nagekomen. Ook gebrek aan medewerking met UNMOVIC werd ten stelligste ontkend.

(SC) Beoordeling

mag te e... niet in open Irak... codebe... r... van... codebe... beva...

A + B

- In zijn toespraak voor de Veiligheidsraad van 5 februari presenteerde Powell informatie ter illustratie van de banden tussen Al Qaida en het bewind in Bagdad.
 - Zakawi, een in Jordanië geboren Palestijn die onder de Taliban een trainingskamp leidde in Afghanistan, heeft nu een gif- en explosieven-trainingskamp in Noord-Oost Irak;
 - Zakawi is mei 2002 naar Bagdad vertrokken voor een medische behandeling en is daar twee maanden verpleegd;
 - Het terrorismenetwerk van Zakawi heeft vertakkingen in Europa die hem in direct verband brengen met een aantal recente arrestaties in de VK (ricine), de BRD, Frankrijk, Spanje en Italië;
 - Twee dozijn handlangers van Zakawi houden kantoor in Bagdad, van waaruit zij de bewegingen van mensen, goederen en geld binnen het terrorismenetwerk coördineren.

- Het gebied waar Zakawi zich bevindt ligt in de Noordelijke no-fly zone en wordt niet door Bagdad gecontroleerd maar door de radicale moslimbeweging Ansar al-Islam. Powell merkt hierover op dat Bagdad een hooggeplaatste agent heeft in Ansar al-Islam. Deze agent zou reeds in 2000 aan Al Qaida een veilige haven hebben aangeboden in dit deel van Irak. Nadat de VS Al Qaida uit Afghanistan had verdreven zou een aantal leden van deze terreurorganisatie zijn ingegaan op dit aanbod, en daar tot op de dag van vandaag gebruik van maken.

A

Verslag presentatie

De presentatie van Powell had een tweeledig doel:

- bewijs leveren dat Irak 'in further material breach' is van veiligheidsraadresolutie 1441
- inlichtingen verstrekken over het massavernietigingswapensprogramma van Irak.

Daarnaast ging Powell in op de nexus tussen Irak en het terroristennetwerk van Al Qaida en herhaalde hij kort de 'record' van Irak op het gebied van mensenrechten.

Uitgangspunt: 1441 heeft tot doel de ontwapening Irak, en biedt een laatste kans voor Irak om zijn bereidheid hiertoe te tonen. Powell herhaalde de constatering van Blix dat "Iraq appears not to have come to a genuine acceptance, not even today, of the disarmament that was demanded of it". "The inspectors are inspectors. The inspectors are not detectives.", aldus Powell.

I) Schending resolutie 1441:

- Er is een 'policy of evasion' in plaats van medewerking:
 - Irak heeft een 'Higher Committee for monitoring the inspection regime'.
 - Irak heeft vanuit hoog niveau (republikeinse garde) de opdracht gegeven om bewijsmateriaal voor de inspecteurs te verbergen (bron: een tweetal afgeluisterde gesprekken d.d. 26 november 2002 en 30 januari 2003);
 - Voorafgaand aan hervatting inspecties werd op 30 plaatsen materiaal verwijderd. Hiervan toonde Powell satellietfoto's;
 - Uit 'human sources': opdrachten om alle informatie m.b.t. de industriële organisatie te verbergen. Opdrachten om alle geheime documenten uit de paleizen van SH te verwijderen. Opdrachten om geheime documentatie in de huizen van wetenschappers te verbergen of deze telkens te verplaatsen door het land;
- De declaratie van Irak van december 2002 bevat nauwelijks nieuwe informatie en vooral informatie over het legale programma van Irak.
- De weigering om U2 vliegtuigen boven het grondgebied toe te laten is een rechtstreekse schending van paragraaf 7 van resolutie 1441;

- Irak 'verbergt' ook wetenschappers: uit 'human sources' blijkt voorts dat Saddam Hussein wetenschappers en familie heeft bedreigt met de dood wanneer men iets aan de inspecteurs vertelt, of naar het buitenland gaat voor een interview.

Concluderend: Irak belet serieuze inspecties, werkt zelfs actief tegen, en handelt daarmee in strijd met paragraaf 4 van resolutie 1441. Powell concludeert dat Irak in 'further material breach' is en dat het zich moet voorbereiden op de serieuze consequenties die daaraan verbonden zijn. Ook waarschuwt hij de VR voor irrelevantie wanneer de Raad niet handelt naar zijn eigen resoluties.

II) Het massavernietigingswapensprogramma van Irak

• biologische wapens:

- Irak heeft tot 1996 ontkend dat het een biologisch wapenprogramma had. Irak heeft geen bewijs geleverd voor vernietiging van biologische wapens en productiemiddelen.
- Uit verschillende bronnen blijkt dat Irak de beschikking heeft over mobiele laboratoria, dat daar ook tijdens de aanwezigheid van UNSCOM BW werden geproduceerd en dat Irak de capaciteit bezit om in een maand meer BW te produceren dan Irak ooit heeft gedeclareerd.
- De VS weet af van het bestaan van 18 trucks die laboratoria voor BW door Irak vervoeren.
- Irak heeft doorgewerkt aan het produceren van o.a. anthrax (ook de droge agentia), botulisme, ricine, camelpox en mogelijk ook het pokkenvirus zelf;
- Irak heeft getest met en de beschikking gehad over ten minste 4 'aerial spraytanks', waarvan niet afdoende is bewezen wat ermee is gebeurd.

• Chemische wapens:

- Powell stipte nogmaals de onduidelijkheid aan m.b.t. de 550 mosterdgasgranaten, 30.000 lege ammunitie, chemische voorlopers voor 5000 ton CW en de 650 overgebleven bommen uit de Iran Irak oorlog;
- Irak heeft lange tijd ontkend dat het VX had en is altijd blijven ontkennen dat het dit geschikt had gemaakt voor militair gebruik. UNSCOM onderzoek aan granaten bewees echter het tegendeel;
- Irak heeft een 'dual use' productie infrastructuur opgebouwd die voorbereid is op inspecties;
- Irak is volgens VS in staat 16.000 tactische chemische granaten operationeel te maken;
- Uit bevel van Saddam Hussein aan troepen te velde voor gebruik CW kan volgens VS worden afgeleid dat Irak deze wapens bezit;
- Irak heeft een clandestien verwervingsprogramma waarmee het wereldwijd de benodigde apparatuur, bacteriologisch groeimateriaal en voorlopers voor CW en BW tracht te verwerven;
- Irak heeft o.a. tests uitgevoerd op 1600 gevangenen op het effect van CW en BW.

• Nucleaire wapens:

- Irak heeft twee van de drie benodigdheden voor een kernwapenprogramma, te weten wetenschappers en een blauwdruk voor een bom;
- V.w.b. de laatste benodigdheid (splijtstof) richt de aandacht zich op verrijking dmv gascentrifuge.
- Het wordt niet betwist dat de aluminium buizen die Irak heeft getracht te verkrijgen bewerkt kunnen worden om te dienen in een uranium verrijkingsprogramma en dat de

invoer van dit type aluminium buis verboden is onder het sanctieregime dat t.a.v. Irak geldt;

- Het is volgens de VS ongeloofwaardig dat de buizen gebruikt zouden kunnen worden voor een raketprogramma of voor mortieren;
- Irak heeft daarnaast ook getracht elektromagneten te bemachtigen voor zijn nucleaire programma.

- Raketprogramma:

- Powell wees erop dat er nog enkele dozijnen SCUD's zouden kunnen zijn;
- De 380 ingevoerde raketmotoren die bedoeld zouden zijn voor de Al Samoud zouden te krachtig zijn voor het toegestane bereik (150 km). Sommige motoren zijn nog in december 2002 geïmporteerd;
- Powell beweerde dat er een raketprogramma bestond voor een raket met een bereik van 1200 km. Hij toonde een satellietfoto van de Al Rafah testsite met een lanceerplatform van 42 meter dat in april 2002 in aanbouw was, geschikt voor raketten met genoemd bereik.
- Powell gaf aan dat een non-stop vlucht van een UAV was geregistreerd met een totale lengte van meer dan 500 km. Dit in tegenspraak van Irakese beweringen dat het slechts beschikt over UAV die 80 km non stop kunnen vliegen.

- Link Irak en terrorisme

- Powell presenteerde enkele netwerken van terroristen die de link tussen Al Qaida en Irak moesten aantonen;
- Powell gaf aan dat Al Qaida eind jaren 90 vooral geïnteresseerd was geraakt in de WMD capaciteiten van Irak;
- "The nexus of poisons and terrorists is new. The nexus of Iraq and terrorists is old. The combination is deadly", aldus Powell.

+++

DVB/NN 10 februari

Analyse

Zeer feitelijke voortgangsrapportage van zowel Blix als El-Baradei. Beiden gaven aan dat Irak sinds de uitgebreide rapportage op 27 januari en de speech van SoS Powell van 5 februari een aantal stappen heeft gezet om tot verbeterde medewerking te komen en een aantal openstaande vragen te beantwoorden.

Inmiddels zijn 4 wetenschappers verhoord zonder de aanwezigheid van een Irakese waarnemer. Echter: thans blijken wetenschappers te insisteren op eigen bandopnamen of weigeren interviews onder vier ogen. U2 surveillance vluchten worden binnenkort uitgevoerd. Er zijn documenten overhandigd met betrekking tot b.v. de import van uranium, de verwerving van aluminium buizen alsmede anthrax, VX en 'bacterial growth material'. Niet al deze documenten bevatten overigens nieuwe gegevens. Het IAEA concludeert voorts dat de documenten m.b.t. lasertechnologie die op 16 januari in het huis van een Irakese wetenschapper werden gevonden zeer waarschijnlijk tot het prive archief van deze persoon behoren.

Voorts constateerde Blix dat door UNSCOM vernietigde infrastructuur voor het fabriceren van verboden raketten deels weer was opgebouwd, dat de Al Samoud raket wel degelijk een bereik heeft verder dan de toegestane 150 km en dat Irak nog altijd geen verantwoording heeft gegeven voor de vele wapens waarvan het bestaan door UNMOVIC mogelijk wordt geacht.

A + B

Kernpunten uit rapportage Blix:

Algemeen

- Succesvolle en snelle uitvoering van de ontwapeningstaak die de inspecteurs hebben, is nog altijd afhankelijk van de actieve medewerking van Irak;
- Het blijft van belang dat nationale inlichtingendiensten relevante 'intelligence' aan UNMOVIC overhandigen;
- Naast de inzet van de U2's, wordt binnenkort de inzet van Franse mirages en Duitse drones voor 'aerial surveillance' geformaliseerd;
- Blix trok openlijk een door SoS Powell gepresenteerde aanwijzing van Irakese tegenwerking van inspecties in twijfel;

'Cooperation on process':

- Het oordeel over 'co-operation on process' is hetzelfde: Irak biedt toegang tot alle faciliteiten.
- Er zijn geen bewijzen dat Irak voorafgaand aan inspecties op de hoogte was van de komst van inspecteurs.

'Cooperation on substance':

- Het is aan Irak om bewijs te leveren ten aanzien van de openstaande vragen en niet aan de inspecteurs;

- Blix gaf aan dat men in de huidige omstandigheden zou verwachten dat Iraq 'more eager to comply' zou zijn;
- Blix maakte een vergelijking met de meer coöperatieve houding van Zuid Afrika ten aanzien van ontwapening;
- UNMOVIC heeft tot op heden geen 'undeclared weapons' gevonden;
- Een belangrijk punt blijft de door Irak niet verantwoorde wapens (weapons unaccounted for): deze wapens hoeven niet te bestaan, maar Irak heeft nog geen afdoende verantwoording afgelegd over het al dan niet bestaan, of de vernietiging van deze wapens;
- UNMOVIC en onafhankelijk raketexperts hebben geconstateerd dat de Al Sahnoud raketten inderdaad een bereik kunnen hebben dat groter is dan de toegestane 150 km en dus verboden zijn. De 380 raketmotoren die Irak heeft geïmporteerd waren voor dit programma.

Meeting in Iraq 8 en 9 augustus

- de door Irak overhandigde documenten m.b.t. anthrax, VX en 'bacterial growth material' bevatten geen nieuwe informatie maar zijn wel een indicatie van een meer actieve houding van Irak;
- Irak heeft een lijst geleverd met daarop de namen van 83 personen die aanwezig zouden zijn geweest bij de (volgens Irak) unilaterale vernietiging van chemische wapens;
- Irak heeft een tweede commissie ingesteld die tot taak heeft verdwenen/verborgen documenten, relevant voor de vernietiging van verboden wapens, boven tafel te halen: dit zou volgens Blix als 'cooperation on substance' kunnen worden gezien.

Kernpunten uit briefing El-Baradei

- Ook zonder volledige medewerking van Irak kunnen inspecties succesvol zijn, maar volledige samenwerking zou het verificatie proces versnellen en het door de VR ten aanzien van Irak gewenste vertrouwen geven.

A

- Het IAEA heeft tot op heden 4 interviews zonder Irakese begeleiding gehouden;
- door Irak is documentatie geleverd m.b.t. een aantal openstaande vragen met name de import van uranium, de import van aluminium buizen en de verwerving van elektromagneten en HMX (springstof die kan worden gebruikt in kernwapens);
- Het IAEA kan vooralsnog geen uitsluitsel geven over het doel van bovengenoemde zaken en zal ten aanzien van HMX daartoe mogelijk nooit in staat zijn, omdat Irak het zegt te hebben gebruikt voor civiele doeleinden;
- De documenten die op 16 januari zijn gevonden in het huis van een Irakese wetenschapper lijken te behoren tot het persoonlijk archief van deze persoon en had betrekking op activiteiten en plaatsen die reeds bekend waren bij het IAEA;
- De aanname van wetgeving die import en productie van NBC wapens verbiedt, is een stap in de goede richting.

UNMOVIC

HMX

A

- Mr El Baradei mentions in his report to the Security Council of January 27th that out of a total of 228 tonnes of HMX which had been under IAEA seal, Iraq had transferred 32 tonnes. He further stated that Iraq had indicated that this amount had been blended with sulphur to produce industrial explosives, mainly supplied to cement plants.
- In his statement of 14th February Mr El Baradei states that Iraq had provided the IAEA with additional information, including documentation on the movement and use of this material, and that inspections have been conducted at locations where the material is said to be used. However, given the nature of the use of high explosives, he said that it may well be that the IAEA will be unable to reach a final conclusion on the end use of this material.

A

1XCC

~~BZ VERTROUWELIJK~~

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Centraal adresseer en distributiepunt
Bezuidenhoutseweg 67 2594 AC 's-Gravenhage
Telefoon 070 - 3484824/3471166

Filenaam / Referentienummer : PREI013 / P10457
Datum/tijd verwerking : 17/02/03 - 13.42

Dir	
Visie	
Ag no	
Dossier	MRAH / reactie andere lande

cc m. / MRAH / andere lande

GS M R T S PLVS PS DGPZ MRA AMAD AMADOS DPZ PLVDGPZ DGRC PLVDGRC DGES DGIS
TFICC BSG SPL DVL DCO DES DVB TFOVSE OPCW DIE DVF DAF DAM DJZ

DJE DUBAI

SEINEN BZK:AM BZK:AO BZK:IB DEF/CDS/DAB CMF ADRES

@#/
[redacted]

Van: Ambassade Pretoria

Aan: DAF en DAM

cc. CG Kaapstad, DPZ, DVB, Mindef, PV Geneve, PV New York, PV
EU, Washington, Afrika-distributie, M.O.-distributie

Datum: 17 februari 2003

Onderwerp: Zuid-Afrika/Irak

SAMENVATTING

Zuid-Afrika stuurt op korte termijn een team van deskundigen naar Bagdad om de eigen deskundigheid en ervaring met het ontmantelen van programma's voor massavernietigingswapens ter beschikking te stellen.

BERICHT

In zijn 'State of the Nation' rede bij de opening van het Zuid-Afrikaanse parlementaire jaar maakte president Mbeki bekend dat een aantal Zuid-Afrikaanse deskundigen op korte termijn naar Irak zal vertrekken. Het gaat om deskundigen die betrokken waren bij zowel de opbouw als de ontmanteling van Zuid-Afrika's nucleaire, biologische en chemische wapenprogramma's. In de woorden van Mbeki zullen zij "share with the government, scientists, engineers, technicians and people of Iraq our experience relevant to the mission of the United Nations and Iraq to eradicate weapons of mass destruction, under international supervision". Zowel de SGVN als de regering van Irak hebben ingestemd met de komst van het team.

kan

A + B

~~BZ - VERTROUWELIJK~~

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Centraal adresseer en distributiepunt
Bezuidenhoutseweg 67 2594 AC 's-Gravenhage
Telefoon 070 - 3484824/3471166

Filenaam / Referentienummer : PREI014 / P10703
Datum/tijd verwerking : 19/02/03 - 15.42

Dir	
Visie	
Ag no	Irak / NW
Dossier	Irak /

reacties andere landen

GS M R T S PLVS PS DGPZ MRA AMAD AMADOS DPZ PLVDGPZ DGRC PLVDGRC DGES DGIS
TFICC BSG SPL DVL DCO DMV DVB TFOVSE OPCW DIE DVF DAF DAM DAO DWH DJZ

SEINEN CFM ADRES BZKAM BZKIB

@#/
[redacted]

Van Pretoria

Aan DGPZ

C.c. DGRC, DPZ, DAF, DWH, DAO, DMV, DVB, DVF, PS, DIE/EX, CG
Kaapstad, Zuidelijk Afrika distributie, Washington,
Londen, PV EU Brussel, PV Geneve, PV New York

Datum 19 februari 2003

Betreft Zuid-Afrika / Irak; aanbeveling gesprek met minister
Maduna

SAMENVATTING

Een team van Zuid-Afrikaanse deskundigen op het gebied van been
ontwapening vertrekt naar Irak om de autoriteiten ter plekke
behelpzaam te zijn hun verplichtingen tegenover de VN na te komen.
Minister van Justitie Maduna zal namens Zuid-Afrika deelnemen aan de
inaugurele zitting van het ICC medio volgende maand, om aansluitend
door te reizen naar Irak.

B

BERICHT

Zuid-Afrikaanse deskundigen naar Irak
President Mbeki kondigde gisteren de samenstelling aan van het
team van ontwapeningsdeskundigen (of wapendeskundigen) dat later
deze week zal vertrekken naar Bagdad als onderdeel van de
Zuid-Afrikaanse inspanningen een vreedzame oplossing voor de crisis
rond Irak te vinden. De experts zouden assistentie kunnen verlenen
bij de ontmanteling van nucleaire, chemische en biologische wapens.
Onder het zevental zijn de general manager Aankopen van Armscor; de
adviseur chemische en biologische wapens van de surgeon-general (de
opvolger van de beruchte Wouter Basson); en Pieter Goosen, Chief
Director Peace and Security in de Multilateral Security and
Governance Branch van BZ, en geregeld gesprekspartner van deze
ambassade voor ontwapeningsaangelegenheden.

AfR

~~BZ - VERTROUWELIJK~~

Analyse van UNMOVIC's kwartaalrapportage d.d. 28 februari 2003

De belangrijkste elementen uit UNMOVIC's kwartaalrapportage d.d. 28 februari 2003 zijn als volgt.

Blix blijft kritisch over inhoudelijke medewerking Irak, maar schetst perspectief op verbetering

Blix benadrukt dat voor verifieerbare ontwapening onmiddellijke, onvoorwaardelijke en actieve medewerking van Irak noodzakelijk is. Het is Irak's taak om verboden wapens te zoeken en te presenteren en niet de taak van de inspecteurs. De resultaten in termen van ontwapening zijn aldus Blix tot dusver erg beperkt geweest.

A

Wel stelde hij vast dat de declaratie van 7 december nagenoeg geen nieuwe informatie bevatte of onopgehelderde ontwapeningsonderwerpen verhelderde. Hetzelfde gold voor de additionele documenten die Irak had overhandigd tijdens het bezoek van Blix op 8 en 9 februari. Recentelijk verstrekte documenten over vermeende unilaterale vernietiging worden nog bestudeerd. Voorts stelde Blix vast dat het presidentiele decreet van 14 februari met het verbod MVWs te produceren niet voldoet aan VN standaard daarvoor.

Tegelijkertijd blijft Blix een perspectief schetsen op verbetering. De Commissie die door Irak is opgericht om te zoeken naar verboden wapens noemt hij "potentially a mechanism of importance", die echter nog niet veel heeft opgeleverd. De tweede door Irak opgerichte Commissie, die op zoek moet naar verdwenen documenten, heeft documenten gevonden die momenteel door UNMOVIC worden onderzocht. Verder stelt Blix "It is only by the middle of January and thereafter that Iraq has taken a number of steps, which have the potential of resulting either in the presentation for destruction of stocks or items that are proscribed or the presentation of relevant evidence solving long-standing unresolved disarmament issues.

Blix noemde Irak's medewerking wat betreft de vernietiging van de Al-Samoud essentieel. Hij stelde vast dat de import van raketonderdelen door Irak een schending van het wapenembargo ex res 687 was.

Wat betreft 'process' is Irak behulpzaam. Toch zijn hier ook nog acties vereist. Belangrijkste actie betreft het houden van interviews. Tot nu toe zijn er geen personen die niet genomineerd waren door Irak, gehoord zonder Iraakse getuige of tape-recorder. UNMOVIC onderzoekt thans de praktische modaliteiten voor het houden van interviews in het buitenland.

A

Blix vindt ingrijpende versterking inspectieteams niet nodig; lijkt zich te baseren op 1284

Blix meldt dat een 'intern document' wordt gefinaliseerd met een lijst van onopgeloste vragen op ontwapeningsgebied, met daarbij een overzicht van de maatregelen die Irak zou moeten nemen om deze vragen uit de wereld te helpen (dit komt uit res 1284 betreffende "key remaining disarmament tasks"). Niet duidelijk is of dit document zal worden vrijgegeven.

A

Over UNMOVIC zelf merkt Blix op dat de capaciteit reeds groter is dan aanvankelijk voorzien, maar dat er nog wel ruimte is voor enige versterking. Hij noemt daarbij als voorbeeld controle op voertuigen. Tevens zouden lidstaten op het gebied van informatie meer assistentie kunnen verlenen; een oproep die Blix eerder ook al deed.

Ontwapening van Irak

1) UNSCOM, UNMOVIC en IAEA

In zijn rapport van 27 januari 2003 gaf Blix aan dat hij zich voor wat betreft de openstaande vraagstukken baseert op twee documenten, te weten het UNSCOM rapport van januari 1999 en het zogeheten Amorim rapport van maart 1999. Het uitgebreide UNSCOM rapport meldt openstaande vraagstukken op drie gebieden: raketten, chemische wapens, en biologische wapens. Het Amorim rapport gaat daarnaast in op de vragen die bestonden op nucleair gebied.

UNMOVIC en het IAEA hebben zich sinds de aanvang van de inspecties op 27 november 2002 geconcentreerd op genoemde vraagstukken. Tot op heden zijn geen van de vraagstukken uit het UNSCOM en het Amorim rapport opgelost.

UNMOVIC en het IAEA hebben zich ook gericht op nieuwe activiteiten, of voortgezette activiteiten van Irak sinds de inspecteurs het land in 1998 verlieten. Dit heeft eveneens een aantal vragen opgeleverd.

2) Opmerkingen Blix t.a.v. medewerking Irak aan inspecties

- Blix op 28 februari in kwartaalrapport: "Iraq could have made greater efforts to find any remaining proscribed items or provide credible evidence showing the absence of such items." En "It is hard to understand why a number of the measures, which are now being taken, could not have been initiated earlier."
- Blix op 14 februari: "In the current situation, one would expect Iraq to be eager to comply";
- Blix op 14 februari: "South Africa gained the confidence of the world in its dismantling of the nuclear weapons programme, by a wholehearted cooperation over two years with IAEA inspectors"
- Blix op 27 januari: "Iraq appears not to have come to a genuine acceptance – not even today of the disarmament";

3) Openstaande vragen

Op basis van de UNMOVIC en IAEA rapportages op 19 december 2002, 9 januari 2003, 27 januari 2003, en 14 februari 2003 zijn in ieder geval de volgende vragen nog altijd onbeantwoord.

- Onduidelijk is waarom Irak door UNSCOM vernietigde infrastructuur voor de bouw van raketten met een bereik van meer dan 150 km heeft herbouwd;
- De verklaring van Irak voor de verdwijning en het gebruik van 32 ton HMX (hoogwaardig explosief) uit door het IAEA verzegelde voorraden kan door het IAEA niet worden getoetst.
- Onduidelijk is wat er met de VX voorraden van Irak is gebeurd: Irak beweert dat het VX programma destijds in de kinderschoenen stond en dat het de voorraden heeft vernietigd, terwijl UNMOVIC beschikt over indicaties van het tegendeel;
- Onduidelijk is wat er gebeurd is met 550 granaten gevuld met mosterdgas, temeer omdat UNMOVIC een laboratoriumhoeveelheid thiodiglycol hebben gevonden, een voorloper voor het maken van mosterdgas;
- Onduidelijk is wat er is gebeurd met de ongeveer 6500 vermiste chemische bommen uit de Irak – Iran oorlog, die ongeveer 1000 ton aan chemisch materiaal zouden bevatten;
- Onduidelijk is of de medio januari gevonden chemische raketkoppen het topje van de ijsberg vormen of daadwerkelijk de laatste restanten uit de Irakese voorraad;
- Onduidelijk is wat er is gebeurd met ongeveer 8500 liter anthrax, terwijl er aanwijzingen zijn dat Irak zelfs meer dan die hoeveelheid heeft geproduceerd;
- Onduidelijk is het waarom 650 kg 'bacteriological growth media', waarmee b.v. 5000 liter anthrax zou kunnen worden gemaakt, niet gerapporteerd is;
- Onduidelijk is of en zo ja hoeveel SCUD raketten Irak nog heeft;
- Onduidelijk is of de Al-Samoud 2 en de Al Fatah raket (beiden getest op een afstand verder dan de toegestane 150 km) onderdeel uitmaken van verboden wapensystemen;
- Onduidelijk is of Irak in de jaren 90 uranium voor een nucleair programma heeft willen importeren;
- Onduidelijk is of Irak de 30.000 aluminium buizen voor uranium verrijking of voor een (verboden) wapenprogramma wilde gebruiken;

- Onduidelijk is of en zo ja waarom Irak heeft elektromagneten, mogelijk bestemd voor een nucleair programma, heeft willen importeren;

Inmiddels is Irak begonnen met de vernietiging van zijn ongeveer 100 Al Samoud 2 raketten, de daarvoor bestemde raketmotoren en de heropgebouwde raketinfrastructuur. Tot nu toe zijn 18 raketten en twee raketmallen onder supervisie van UNMOVIC vernietigd. UNMOVIC heeft eveneens de gevonden laboratoriumhoeveelheid thiodiglycol vernietigd en heeft een aanvang gemaakt met de vernietiging van 50 liter gedeclareerd mosterdgas.

In zijn 12e kwartaalverslag, van 28 februari 2003 heeft Blix aangegeven dat momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van een interne lijst van de onopgeloste ontwapeningsvraagstukken en de maatregelen die Irak zou kunnen nemen om deze vraagstukken op te lossen. De vraag is of, en zo ja wanneer Blix deze lijst aan de VR (en Irak) zal presenteren.

[4) Aanwijzingen VS

In zijn presentatie aan de VR op 5 februari 2003 heeft Secretary of State Colin Powell (los van aanwijzingen over actieve tegenwerking door Irak van de inspecties) aangegeven nog de volgende aanwijzingen te hebben:

- De VS heeft aanwijzingen dat Irak de beschikking heeft over mobiele laboratoria waarin BW worden geproduceerd. Irak heeft hierover geen verantwoording afgelegd;
- Volgens de VS heeft Irak getest met en de beschikking gehad over ten minste 4 'aerial spraytanks', waarvan niet afdoende is verklaard wat ermee is gebeurd;
- Volgens de VS heeft Irak een raketprogramma voor een raket met een bereik van 1200 km. Irak heeft hierover onvoldoende verantwoording afgelegd;
- Volgens de VS beschikt Irak over een Unmanned Aerial Vehicle (UAV) met een bereik groter dan 80 km, waarover Irak geen verantwoording heeft afgelegd.]

Analyse:

Op de vraag of Irak wel 'immediate, unconditional and active' meewerkt aan inspecties geeft Blix aan dat Irak op sommige punten misschien wel actief, zelfs pro-actief meewerkt, maar dat het zeker niet 'immediate' is, zoals resolutie 1441 vereist. Blix herhaalt tot slot wat hij al eerder aangaf, namelijk dat zelfs als Irak pro-actief mee zou werken de inspecties nog maanden zullen duren.

In zijn rapportage ging Blix met name in op de vorderingen die gemaakt zijn sinds de kwartaalrapportage van 28 februari en de vooruitzichten voor de komende tijd. Ten aanzien van procesmatige medewerking van Irak is de situatie niet veranderd: UNMOVIC ondervindt in zijn algemeenheid weinig problemen. Nieuw is de referentie die Blix daarbij maakt aan de bijdrage die buitenlandse (lees militaire) druk hieraan levert.

Voor wat betreft de substantiele medewerking constateert Blix weliswaar dat de vernietiging door Irak van de Al-Samoud 2 een voorbeeld is van echte ontwapening, maar zet hij nog altijd belangrijke vraagtekens bij de bereidwilligheid van Irak volledig mee te werken.

Met name ongeloofwaardig vindt Blix het feit dat Irak – laat – zeer gedetailleerde lijsten heeft geproduceerd met namen van wetenschappers die bij de unilaterale vernietiging van BW, CW en raketten zouden zijn betrokken, maar dat Irak niet in staat is duidelijkheid te verschaffen over de precieze hoeveelheden wapens die zegt te hebben gehad danwel de vernietiging daarvan.

Blix bevestigt verder dat UNMOVIC de lijst met openstaande ontwapeningsvragen en suggesties voor Irak hoe deze te beantwoorden, heeft afgerond en dat deze ter beschikking kunnen worden gesteld van de VR-leden. Deze lijst zou de basis kunnen vormen voor een werkprogramma van UNMOVIC.

Opvallend is dat ElBaradei zijn eerdere beweringen dat er tot nu toe geen enkel bewijs is gevonden dat Irak zijn nucleaire programma heeft herstart, staaft met de weerlegging van de meeste van de aanwijzingen in die richting: noch de aluminium buizen, noch de

elektromagneten zijn volgens het IAEA voor een nucleair programma bestemd. Daarnaast kan niet bewezen worden dat Irak uranium zou hebben willen importeren: de daaraan gerelateerde documenten zouden niet authentiek zijn.

Rapportage Blix

Process:

Blix constateert dat er weinig moeilijkheden zijn vwb "cooperation on process", in ieder geval minder dan UNSCOM destijds. Dit zou het resultaat kunnen zijn van sterke buitenlandse druk op Irak. Dit betekent niet dat er geen fricties zijn.

Substance

- Blix constateert dat "Iraq, with a highly developed administrative system, should be able to provide more documentary evidence about its proscribed weapons programs."
- De verklaring van 7 december was teleurstellend, geen nieuwe documenten
- Vwb de "unaccounted items": Irak moet de verklaring voor deze items geven, of de verboden wapens tonen.
- Irak heeft UNMOVIC voorzien van gedetailleerde lijsten van mensen die in 1991 betrokken waren bij de unilaterale destructie van CW, BW en raketten. Blix vraagt zich hierbij af: "with such detailed information existing regarding those who took part in the unilateral destruction, surely there must also remain records regarding the quantities and other data concerning the various items destroyed."
- Blix stelt nogmaals vast dat de condities voor ongehinderde interviews met wetenschappers in Irak moeizaam zijn, ondanks aanmoedigingen Irak. Overwogen wordt nu om toch interviews in het buitenland te gaan houden.

Mobiele laboratoria en UAV's:

- Blix gaf aan dat UNMOVIC op basis van "intelligence" over rondrijdende trucks met verboden voorwerpen en mobiele productie laboratoria hier naar heeft gezocht. "Food-testing mobile laboratories and mobile workshops have been seen as well as large containers with seed-processing equipment. No evidence of proscribed activities have so far been found".

- Ten aanzien van "intelligence" beweringen over "underground activities" zegt Blix nog niks gevonden te hebben en hij roept Irak op opheldering te geven;
- Blix gaf aan dat hij liever "twice the amount of intelligence" heeft dan "twice the amount of inspectors".

Vooruitgang sinds 28 februari:

- Blix noemt de vernietiging van Al Samoud 2 raketten, raketmotoren, "casting chambers" en "substantial measures of disarmament, in fact the first time since the middle of the nineties";
- Irak heeft nieuwe documenten over miltvuur verstrekt waarvan een aantal op dit moment wordt onderzocht
- Irak heeft 8 bommen, waaronder 2 R400 bommen (geschikt voor BW/CW) opgegraven. Deze site wordt nu onderzocht op hoeveelheid vernietigde bommen.
- Irak heeft voorstellen gedaan met nieuwe wetenschappelijke methoden de precieze hoeveelheid unilateraal vernietigde voorraden miltvuur en VX vast te stellen
- "Inspection work is going on and may yield results".

Cooperation 1441:

- "Iraq has tried on occasion to attach conditions to inspections but on the whole has not impeded them";
- Op de vraag of Irakese medewerking "immediate, unconditionally, and active" is geeft Blix aan dat sommige initiatieven actief, zelfs pro-actief zijn, maar niet "immediate".

Vooruitzicht

- UNMOVIC heeft lijst opgesteld met cluster issues waaruit de "key disarmament tasks" worden samengesteld. Deze lijst is "declassified" en ligt ter beschikking van de VR-leden.
- De lijst bevat punten die Irak zou kunnen aangrijpen om duidelijkheid te verstrekken.
- "Disarmament can not be instant". Zelfs als Irak pro-actief, of onder grote druk zou meewerken zouden inspecties maanden duren. Inspecties kunnen ook niet eindeloos doorgaan.

Rapport van ElBaradei:

Er is geen bewijs of plausible indicatie dat Irak het nucleaire programma opnieuw heeft opgestart:

- Er is geen indicatie van reconstructie van het nucleaire programma.
- Er is geen indicatie van verboden activiteiten.
- Er is geen indicatie van de import van uranium sinds 1990.

De documenten die daar op zouden wijzen zijn niet authentiek. Het zijn "unfounded allegations".

- Er is geen indicatie dat de geïmporteerde aluminium buizen bedoeld waren voor, of te gebruiken zouden zijn in, ultracentrifuges.

Irak heeft een grote hoeveelheid documentatie overhandigd waaruit kan worden opgemaakt dat de buizen voor raketdoeleinden bedoeld waren. Irak zou volgens experts niet de capaciteit bezitten deze buizen geschikt te maken voor centrifuges.

- Er is geen indicatie dat de magneten die Irak geïmporteerd heeft geschikt zijn voor gebruik in ultracentrifuges.

Irak bezit echter wel een "domestic" capaciteit magneten geschikt voor centrifuges te maken. Het IAEA blijft dit volgen.

- Er is meer tijd nodig om het gehele front van verwervingsactiviteiten van Irak te onderzoeken. Een aantal verwervingspogingen van bepaalde materialen was in overtreding van de sanctiewetgeving tegen Irak.

In de nabije toekomst zal het IAEA een volledige beoordeling van de situatie kunnen geven.

De medewerking van Irak is geleidelijk aan groter geworden, zij het waarschijnlijk onder de toenemende militaire druk. Een voorbeeld hiervan is dat nu ook interviews kunnen worden afgenomen zonder bandopnamen, hoewel niet onder de condities die het IAEA zich zou wensen. In dit verband hoopt de IAEA spoedig te beginnen in het buitenland interviews te kunnen afnemen.

~~DZ VERTROUWELIJK~~

Gedateerd 10-3-'04 ~~ET~~

A
Kort voor zijn aankondiging had ElBaradei nog een korte evaluatie gegeven van de IAEA-verrichtingen in Irak, die hij als volgt samenvatte: "To date we have found no evidence or plausible indication of the revival of a nuclear weapons programme in Iraq."

Volgt volledige tekst van de Irak-passages uit ElBaradei's ongeveer een uur geleden uitgesproken rede voor de Board.

quote

With regard to Iraq, I am able to report that, since the resumption of nuclear weapons inspections pursuant to the relevant Security Council resolutions a little over three months ago, the Agency has made progress in identifying what nuclear related capabilities remain in Iraq, and in its assessment of whether Iraq has made any efforts to revive its past nuclear programme during the intervening four years since inspections were brought to a halt. To date we have found no evidence or plausible indication of the revival of a nuclear weapons programme in Iraq.

I should note that, in recent weeks, possibly as a result of increasing pressure by the international community, Iraq has been more forthcoming in its co-operation with the IAEA. I should also note that over the weekend, both Dr. Blix and I received an invitation from the Iraqi authorities to visit Iraq with a view to accelerating the implementaiton of our respective mandates.

A

